

USTEC·STEs

Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)

www.sindicat.net

30 ANYS

LLUITANT PER UN
ENSENYAMENT PÚBLIC

Franqueig
concertat
02/444

Número 393
Monogràfic 2008

30 gener,
Dia Escolar de
la Noviolència
i la Pau
DENIP 2008

**Eina sindical
d'informació**
de moviments socials

Propostes didàctiques

TREBALLEM PER LA PAU

30 de gener 2008

Dia Escolar de la Noviolència i la Pau

Un cop més arriba la commemoració del "Dia Escolar de la Noviolència i la Pau" (DENIP) que aquest 30 de gener compleix el seu 45è aniversari.

Així doncs, com ja és habitual, us proposem uns suggeriments per tractar el tema amb el nostre alumnat i el nostre entorn més proper. Ara bé, no voldríem pas que la PAU fos un tema d'un dia concret o d'una activitat concreta, perquè és quotidianament que es construeix la cultura de la pau, que s'aprèn i es transmet la no-violència, la solidaritat, la dignitat, el respecte mutu, entre tots i totes. En aquest sentit, volem que aquesta Eina sigui un instrument didàctic per a tot l'any, perquè cada docent organitzi el seu temps i els seus interessos a l'hora d'emprar alguna de les propostes que us oferim.

Enguany volem enfocar l'Educació per a la PAU des de diferents visions i diferents espais. Per això no només parlem de PAU quan hi ha un conflicte bèl·lic o una guerra, sinó...

- quan treballem per a la resolució i la regulació pacífica dels conflictes al nostre entorn, per exemple a l'aula;
- quan amb senzilles accions quotidianes fomentem la solidaritat, la cooperació i la justícia social entre nosaltres i amb les persones més desfavorides al barri, al municipi..., arreu del món;
- quan ens neguem a col·laborar amb la violència social i estructural i evitem d'emprar un llenguatge bel·licista i violent, o quan rebutgem consumir videojocs i cançons carregades de violència, de discriminació, de desigualtat, d'abús de poder, d'amenaces, de por i de mort;
- quan tenim cura del medi ambient, estalviem despeses energètiques, som activistes de les 3 R -reduir, reutilitzar i reciclar- i defensem la vida amb propostes de sostenibilitat i,
- quan rebutgem qualsevol ingerència de la ideologia militar al nostre entorn lúdic i educatiu, tot denunciant i no participant en les exhibicions militars, als estands de l'exèrcit del "Saló de la Infància" i

del "Saló Estudia", quan no participem en concursos promoguts per les Forces Armades, ...;

- quan promovem la recuperació de la memòria històrica del nostre poble perquè mai més no hi torni a haver una guerra civil ni una dictadura, per defensar la llibertat i els drets humans; i
- quan defensem el dret a una ciutadania plena per a totes les persones, tant les autòctones com les immigrades, i quan col·laborem amb les famílies més desfavorides per millorar les seves condicions de vida.

No volem pas deixar-nos d'esmentar el nostre interès per establir ponts de col·laboració i d'intercanvi d'experiències en temes de resolució i regulació pacífica dels conflictes, d'Educació per a la PAU, de processos de cultura de pau, de

solidaritat i cooperació amb altres països, etc. per tal d'ajuntar esforços i recursos entre totes i tots des de l'aula, al cycle, al departament i entre tota la comunitat educativa.

Finalment, volem donar el nostre suport i reconeixement a tot el professorat i alumnat que des de fa temps està treballant per a la PAU i per un món més solidari, tot donant exemple amb les seves opinions i accions dia rere dia.

Salut i Pau!

El nostre treball

El nostre treball està dirigit principalment als centres -alumnat i professorat-, però també col·laborem conjuntament amb altres grups o entitats treballant per:

- Incorporar al currículum educatiu el treball sobre Educació per la Pau i la No-violència.
- Desmilitaritzar l'educació i els espais lúdics.
- Aconseguir que la coeducació sigui un model educatiu per eradicar la violència en totes les seves manifestacions.
- Una educació intercultural basada en el respecte cap a les altres cultures més enllà de la seva procedència ètnica, religiosa, etc.
- Una pràctica solidària envers els i les altres, una visió global de les desigualtats arreu del món.
- Fomentar un consum just i raonable.
- Una aposta constant per la sostenibilitat del planeta, la conscienciació sobre el canvi climàtic i la cura del medi ambient.

Us animem a visitar-nos a www.sindicat.net/pau, on trobareu més informació i podreu fer-hi els vostres comentaris i aportacions.

Apostem per una societat desmilitaritzada

Fets com els del quadre d'aquesta pàgina són només alguns dels molts exemples que ens parlen de la incursió continuada de la ideologia militar en la nostra societat. Des de sempre, USTEC·STEs ho ha rebutjat i s'ha posicionat decididament en contra de qualsevol signe o element militarista i bel·licista en l'entorn educatiu i lúdic, tot participant en campanyes, accions i iniciatives socials amb aquesta finalitat:

- Adhesió a la campanya "Escoles per la Pau, escoles objectores" de Fundació per a la Pau.
- Impuls de la campanya "No a la presència dels exèrcits en espais educatius. No amb el nostre silenci" al Saló Estudia.
- Adhesió a la campanya "Per una universitat desmilitaritzada" de Justícia i Pau i Fundació per a la Pau.
- Adhesió a la campanya "La guerra no és un joc" de Fundació per a la Pau.
- Adhesió a la iniciativa popular "Desmilitaritzem les nostres festes" en contra de la "Festa del Cel" de l'aviació militar durant les Festes de la Mercè de Barcelona.

Crida a la comunitat educativa

Convidem a la comunitat educativa -professorat, alumnat, AMPA, etc.- i a tota la societat a manifestar el seu rebuig davant qualsevol signe, acte o propaganda de caràcter militarista dins els espais educatius i lúdics.

Amb aquest objectiu hem redactat un model de carta dirigida al conseller d'Educació per tal que els estands de les

Forces Armades, dels Mossos d'Esquadra -o de qualsevol altre cos armat-, no siguin presents al Saló Estudia (Saló de l'Ensenyament) d'enguany, com tampoc en cap altre espai educatiu o recreatiu. Us encoratgem a fer-nos arribar les vostres aportacions i adhesions al web: www.sindicat.net/pau.

No amb el nostre silenci...actuem!

Militarisme als àmbits educatius

- "Un any més, amb motiu de la celebració de la 46a edició del Saló Nàutic Internacional de Barcelona, es posarà en marxa "L'Operació Bateig de Mar", mitjançant la qual escolars de tot Catalunya podran sortir a la mar en vaixells de l'Armada". (Extracte de la carta dirigida a les direccions dels centres educatius de primària i secundària pel director del Saló Nàutic, Enric Puig, a l'octubre de 2007).
- "Un soldat mort i onze escolars ferits en una exhibició militar. Un tanc blindat bolca durant una jornada de portes obertes en una caserna militar de Saragossa" (*El País*, 5 de maig de 2006).
- "Premi per a l'escola Sant Pau Apòstol. Els alumnes de primer d'ESO van presentar ahir al matí el treball guardonat a l'edifici de la Subdelegació de Defensa. Els alumnes del Col·legi Sant Pau Apòstol guanyen el *Premio Nacional Virgen del Carmen 2007* de l'Armada Espanyola". (*Més Tarragona*, 18 d'octubre de 2007).
- "Protesta del SEPC al Saló de l'Ensenyament per la presència dels mossos i l'exèrcit espanyol. Per segona vegada, el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans protesta per la presència policial i militar al Saló de l'Ensenyament de Barcelona. Els estudiants han mostrat pancartes on es llegia "ser torturador no és una opció formativa". (www.endavant.org/groups/noticies/mar07/saloenseny2007).

Poemes i cançons per la pau

Cicle inicial i mitjà

Objectius

- Conèixer diferents aspectes de la pau i de la guerra a través dels poemes.
- Fomentar en l'alumnat la cultura de pau per resoldre els problemes o conflictes quotidians al nostre entorn tot estimulant el diàleg i el respecte cap a les altres persones.

Primera sessió

Prèviament al treball dels poemes i cançons, la mestra o el mestre iniciarà un debat a la classe per recollir les idees i creences que cada alumne/a té sobre els conflictes i les guerres. En un segon moment es poden traslladar aquests conflictes a l'entorn de l'alumnat (l'aula, l'escola, el barri, les persones amb les quals conviu...). Finalment, es buscaran solucions i estratègies pacífiques per a aquestes situacions violentes. És important de concretar les sortides pacífiques, cosa que bàsicament es pot fer en les qüestions de

l'entorn quotidià i més vivencial dels infants; tanmateix, el/la docent haurà de fer una adaptació al seu grup-classe de les respostes més genèriques que surtin sobre els conflictes mundials.

Segona sessió

Es llegiran tots els poemes en veu alta (és bo que el primer cop ho faci el/la mestra per facilitar-ne la comprensió i la musicalitat i perquè els nens i les nenes quedin més marcats per les idees que volem transmetre) i conjuntament s'analitzarà el poema "Guerra". Cada alumna/e escriurà i/o dibuixarà en un paper els sentiments que li ha provocat i buscarà paraules que equivalguin a "pau". Després, a la pissarra, es farà una llista amb totes les paraules trobades individualment.

En un segon moment es dividirà la classe en grups per tal de treballar els altres 3 poemes. És convenient que cada

poema es treballi en més d'un grup, per fer després les comparacions i trobar les similituds. Cada grup analitzarà el que vol dir el seu poema, seleccionarà la frase que més els hagi agradat i farà un dibuix que es penjarà en un mural.

Una altra activitat pot ser l'elaboració del "dominó de la PAU", on cada infant podrà muntar-ne les fitxes per jugar-hi després. Al web www.sindicat.net/pau podreu descarregar el nostre model de "dominó".

Per acabar, us proposem que l'alumnat aprengui els poemes i les cançons i les canti a la resta de companys/es. La cantata i/o recitació pot anar acompanyada d'una petita representació.

Guerra

Guerra és la paraula més trista
que surt dels meus llavis tremolosos.
És un ocell dolent
que no s'atura un sol moment.
És un ocell mortal que destrueix les nostres cases
i ens deixa sense infantesa.
La guerra és l'ocell més dolent,
que tenyeix de sang els carrers
i converteix el món en un infern.

Maida, 12 anys, de Skopje (Macedònia)

La festa de la pau

Si tingués la màgia d'un mag, de les bales en faria flors,
dels fusells trombons i fagots i dels trons poemes d'amor.
Si tingués la màgia d'un mag, de la gana en faria blat,
dels canons prismàtics gegants i dels tancs camions de gelat.
Si tingués la màgia d'un mag, dels soldats en faria clowns,
dels tinents ocells de paper, ballarines o castellers.
Si tingués la màgia d'un mag, de les mines en faria daus,
de les bombes jocs malabars i dels corbs coloms de la pau.

*Música: Dàmaris Gelabert. Per saber-ne més
<http://boards3.melodysoft.com/app?ID=CANTS&msg=62>*

Cantem per la pau

Cantem per la pau, cantando por la paz, chantez pour la paix, we sing for the peace. (Tornada)

1. De molts indrets d'Europa
arriba una gent amb l'anhel
i l'afany de compartir.
Trencar d'un cop fronteres
lluitar pels seus drets,
no oprimir, no tancar, no matar.
2. Les mans d'homes i dones,
de nenes i nens,
unides fent cadenes per la pau.
Fent força en defensa dels drets de la gent
que ara creu que la vida és llibertat.
3. Qui canta els mals espanta,
cantar uneix a la gent,

et fa fort per poder dir allò que vols.
Cantem per ser ben lliures,
unim les nostres veus
per cantar i defensar la pau del món.

Toni Giménez:

Cançons per a la pau. 1990 PAM c

Per saber-ne més:

<http://es.geocities.com/ahimsade->

[nip/denio.spahish.html](http://denio.spahish.html)

Podries

Si haguessis nascut
en una altra terra,
podries ser blanc,
podries ser negre...
Un altre país
fora casa teva,
i diries "sí"
en una altra llengua.
T'hauries criat
d'una altra manera
més bona, potser
potser més dolenta.
Tindries més sort
o potser més pega...
Tindries amics
i jocs d'una altra mena.
Duries vestits
de sac o de seda,
sabates de pell
o tosca espartanya,
o aniries nu
perdut per la selva.
Podries llegir
contes i poemes,
o no tenir llibres
ni saber de lletra.
Podries menjar
coses llamineres
o només crostons
secs de pa negre.
Podries ...podries...
Per tot això pensa
que importa tenir
les mans ben obertes
i ajudar qui ve
fugint de la guerra.
fugint del dolor
i de la pobresa.
Si tu fossis nat
a la seva terra
la tristesa d'ell
podria ser teva.

Joana Raspall

Trenquem el binomi "guerra-pau" i cerquem alternatives als conflictes

Cicle superior de primària i primer cicle d'ESO

Activitat 1: trenquem el binomi "guerra-pau"

Objectius

- Analitzar amb l'alumnat les diverses situacions de violència i de conflictes (guerres) que hi ha actualment arreu del món, descobrir algunes de les causes que les generen i les conseqüències que produeixen en la població civil i el territori.
- Fomentar en l'alumnat un esperit crític davant el bel·licisme imperant per desmuntar l'argument que les guerres són inevitables.

Diàleg amb el grup classe

Com a primer pas, us proposem d'iniciar un diàleg amb tot el grup-classe per tal de conèixer les diferents opinions sobre el binomi "guerra-pau"¹, i descriure àmpliament tots dos conceptes. Pot ser útil de fer-se preguntes com, són inevitables les guerres?, sempre hi ha un grup vencedor i un altre de vençut?, hi ha sempre un enemic o enemiga?, sempre que no hi ha guerra, hi ha pau? Aleshores, patir fam, patir racisme, patir masclisme, no poder anar a l'escola, ser "il·legal" en un altre país..., és viure en pau?, etc.

Enumerar els conflictes del món

En grups de 5 o 6 membres, l'alumnat elaborarà una llista dels conflictes actuals que conegui. Després, amb ajuda de la

xarxa telemàtica², localitzarà tots els conflictes i els classificarà per zones geogràfiques. Finalment, els marcarà en un mapamundi.

<i>Regió mundial</i>	<i>Països amb conflictes bèl·lics</i>
Àfrica del nord	
Àfrica subsahariana	
Amèrica central	
Sud-amèrica	
Nord-amèrica.	
Europa occidental	
Europa central i oriental	
Àsia meridional	
Orient mitjà	
Extrem orient	

El/ la professora triarà 2 o 3 conflictes i els distribuirà entre els grups³.

Recerca d'informació

Què en sabem?, què n'hem vist?, què n'hem sentit?

Cada grup recollirà tota la informació que pugui sobre el conflicte concret, mitjançant la xarxa, els diaris, etc. Alguns aspectes per analitzar el conflicte podrien ser trobar les cau-

ses que han provocat aquest conflicte -econòmiques, lluita pel territori, religioses, etc.; quan va començar, com ha avançat i si hi ha perspectives de solució i, l'abast de la destrucció i les conseqüències per a la vida quotidiana de la població civil: persones mortes, edificis derruïts, infraestructures malmeses, etc.

Exposició a tota la classe

Finalment es farà una exposició a tota la classe i es prepararà un mural amb les fotos i retalls de premsa.

El binomi pau-guerra

Una altra activitat pot ser l'elaboració d'un símbol o imatge. Cada alumna/e tria una paraula de qualsevol de les dues columnes. Imagina un símbol o imatge i ho dissenya en ordinador, en paper, en cartró, en una xapa, etc. Per últim, s'exposen totes les imatges del grup-classe.

<i>Pau</i>	<i>Guerra</i>
Amor	Odi
Diàleg	Incomunicació
Alegria	Tristesa
Justícia	Injustícia
Democràcia	Dictadura
Noviolència	Violència
Amistat	Enemistat
Construcció	Destrucció
Llibertat	Repressió
Joguines	Armes
Solidaritat	Insolidaritat
Esperança	Desesperança

Referència: saip03. Sessió 5: <http://www.xtec.net/audiovisuals/sav/saip03/sessio5/ses5.htm>

Activitat 2: cerquem alternatives als conflictes

Objectius

- Prendre consciència de com la pau és entesa de maneres molt diferents segons les persones i les situacions.
- Valorar positivament la resolució i regulació pacífica dels conflictes, i iniciar-se en el plantejament de solucions pacífiques.

Els conceptes

Per parelles es definiran els conceptes convivència, conflicte, pacifisme, antimilitarisme i no-violència. Es farà un cartell consensuat sobre les idees de cada concepte.

La professora o professor explicarà la diferència entre Pau Positiva i Pau Negativa⁴ i entre totes i tots es busca-

ran exemples de l'entorn més proper per a cadascun dels termes.

Cada grup tornarà al conflicte bèl·lic que havia analitzat en l'anterior proposta i hi buscarà possibles solucions pacífiques.

Assemblea pacifista

Conformació d'una "assemblea pacifista" on cada grup exposarà les seves propostes com si fossin resolucions de l'ONU.

Una altra possibilitat és que cada grup redacti en un cartell la seva "Crida per a la pau" que quedaran després exposades per a la resta d'alumnat.

Finalment, es pot fer l'audiència de la cançó *Imagine* de John Lennon, es buscarà la seva història i es comprovarà com -després de 25 anys- aquesta cançó encara és plenament vigent. Us facilitem una presentació de power point amb lletra en anglès i català.

Notes

- 1) Material de referència: *Hazañas bélicas; guerra y paz*, de Bastida, A., Cascón, P. I Grasa, R. Intermón i Ed. Octaedro. Barcelona 1997.
- 2) Vegeu referència sobre mapes de conflictes actuals a l'apartat "Més recursos per treballar la pau".
- 3) Us proposem de tractar els conflictes de l'Àfrica subsahariana (Congo, Somàlia o Sudan) i d'Afganistan, d'Iraq i de Palestina, perquè es troben en punts diferents del procés de solució i tenen unes característiques molt específiques que poden ajudar l'alumnat a comprendre la complexitat de les guerres i a comprovar que hi ha guerres molt conegudes i d'altres d'oblidades, segons els interessos de la macropolítica internacional.
- 4) Vegeu referències d'aquests dos conceptes a l'apartat "Més recursos per treballar la pau".

Llibres i pel·lícules contra el militarisme i els règims totalitaris

Segon cicle
d'ESO,
batxillerat
i persones
adultes

Objectius

- Facilitar a l'alumnat una visió alternativa, antimilitarista i no violenta sobre les guerres, els totalitarismes, els conflictes socials i la violència gratuïta que transmeten quotidianament la majoria dels mitjans de comunicació, mitjançant llibres i pel·lícules crítiques que possibilitin la reflexió i l'acció pacifista.
- Reflexionar sobre el valor de l'amistat per damunt de les diferències i els conflictes en les nostres vides, sobretot en moments de situació extrema.
- Aprendre a fer una lectura diferent dels fets històrics més recents i dels conflictes personals que ens envolten, buscant sempre altres vies "no violentes" de resolució.

Lectura

Títol: El noi del pijama de ratlles 5

Autor: John Boyne (Dublín, 1971).

Traducció: Jordi Cussà

Tema: L'amistat entre un nen alemany i un nen polonès (jueu) durant el nazisme. A partir de 12 anys.

Col·lecció: Narrativa, 296

Editorial: EMPÚRIES, 2006

Argument

Berlín 1942. La guerra no afecta gaire la vida de Bruno, un noi de nou anys que viu en un barri residencial. Però un bon dia arriba a casa i es troba totes les coses empaquetades: el seu pare, membre de l'elit militar, té una nova destinació i es veu obligat a marxar i instal·lar-se amb tota la família en una àrea rural mig deserta i molt depriment. Bruno s'avorreix i passa els dies obsessionat amb una tanca que s'alça davant la finestra de la seva habitació. Fins que no coneix Shmuel, el noi del pijama de ratlles, que viu a l'altra banda del filferro espinós, Bruno ni tan sols no comprèn que ja no és a Alemanya sinó a Polònia. Tampoc no és conscient del que passa a la vida de Shmuel fins que és massa tard per escapar als horrors que es viuen a l'altre costat de la tanca.

Activitats

- Activitat prèvia a la lectura del llibre: l'alumnat exposarà col·lectivament el que sap sobre el període històric de l'Alemanya nazi, de Hitler, del genocidi del poble jueu -i d'altres-, dels camps de concentració, etc.
- Després de la lectura, cada alumne/a en farà un treball escrit.

Qüestions a tractar

- 1) Resum argumental del llibre, tot fent èmfasi en el sentiment d'amistat entre els dos nois, tot i la "traïció" de Bruno a Shmuel davant l'incident amb el tinent Kotler (pp. 159 a 165).
- 2) Descripció dels personatges. Definir els trets fonamentals del caràcter o personalitat i els sentiments que reflecteixen en Bruno, en Shmuel, el pare, la mare, la Gretel, el tinent Kotler, la Maria i en Pavel.
- 3) Buscar paral·lelismes entre els noms d'"Out-With" i "Fúria" del llibre amb la història real alemanya.
- 4) Analitzar l'afirmació de Shmuel "no n'hi ha de soldats bons" (p. 132) i exposar la pròpia opinió sobre el tema en un debat col·lectiu.
- 5) Analitzar el significat dels dos símbols (estrella de David i esvàstica), i buscar-ne l'origen. Quina problemàtica creus que hi ha actualment amb la utilització d'aquests símbols?
- 6) Buscar informació sobre la biografia de l'autor i els motius que el van dur a escriure aquest llibre.

Finalment, seria interessant que es reflexionés en gran grup sobre el valor de l'amistat, sobre l'opinió de si hi ha o no soldats bons, sobre sentir-se superior segons la procedència (la raça ària de Hitler) quan la Gretel expressa: "som l'oposat als jueus", etc.

Altres lectures

- ELLIS, Deborah: *El pa de la guerra*. Ed. Edelvives, 2002. Col. Alandar.
Parla de la situació de les dones afganeses durant el règim talibà. Abans d'escriure'l, Deborah Ellis va passar uns quants mesos parlant amb dones als camps de refugiats del Pakistan i de Rússia. Durant la seva estada allà, va conèixer la mare i la germana d'una nena de Kabul que s'havia

vestit de noi i tallat els cabells per poder vendre coses al mercat i així poder mantenir la família.

Argument

Parvana és una noia d'onze anys que viu a Kabul, la capital de l'Afganistan, durant l'època del govern talibà. Viu amb la seva família en una casa enorme fins que comença la guerra i han d'abandonar-la a causa d'una bomba que la destrueix i mata el seu germà.

Quan el seu pare és detingut, la seva família -sense recursos per poder viure-, buscarà una solució desesperada: Parvana, que pel fet de ser dona té prohibit guanyar diners, haurà de transformar-se en un noi i treballar. Primer al mercat, llegint i escrivint la correspondència de la gent analfabeta i, poc després, venent tabac amb una altra noia disfressada. Mentrestant, la resta de la família se'n va cap a Mazar per casar-hi la filla gran. Però aquesta ciutat, que era en mans dels rebels, és ocupada pels talibans i hi queden atrapades. El pare de Parvana surt de la presó i tots dos comencen el viatge per reunir-se amb elles.

- FILIPOVIC, Zlata: *El diari de Zlata*. Columna Edicions. Col·lecció Columna Jove (2001)

És l'autobiografia d'una nena de 10 anys i les vicissituds que va haver d'afrontar durant la guerra dels Balcans, entre 1991 i 1992.

Notes

5) Fem un extens comentari d'aquest llibre, però també us fem ressenyes d'altres llibres i algunes pel·lícules. Cada professor/a podrà determinar quin material és el més adient per al seu grup-classe. En aquest sentit considerem que les pel·lícules són més complexes i la majoria estan orientades per a més gres de 18 anys.

Pel·lícules/videofòrums

Segon cicle d'ESO, batxillerat i persones adultes

Tot seguit us proposem una sèrie de pel·lícules per fer-ne 'videofòrums' amb la intenció de debatre -després d'haver-les vist- els temes complexos i actuals que s'hi aborden. Aquests títols en són només una mostra, n'hi ha molts més.

la ha estat triada per França per anar als Oscars. Les autoritats del règim iranià d'Ahmadeniyad l'han definida com "una heretgia" i han protestat davant les autoritats franceses per la seva presència a Canes.

L'odi

(*La Haine*) Dir: Mathieu Kassovitz. França 1995. 95' (narra la vida de tres amics en un barri marginal de París i els enfrontaments quotidians amb la policia).

Bloody sunday

Dir: Paul Greengrass. Irlanda, Anglaterra 2002. 107' (sobre la lluita armada de l'IRA arran dels fets ocorreguts el diumenge 30 de gener de 1972 quan tretze persones van morir tirotejades per l'exèrcit britànic a Derry).

Las trece rosas

Dir: Emilio Martínez-Lázaro. Espanya, 2006. (sobre les tretze dones d'esquerra assassinades a l'acabament de la guerra civil espanyola).

Gilaneh

Dir: Rakhshan Bani-Etemad i Mohsen Abdolvahab. Iran, 2005. 85' (sobre el posicionament de les dones davant la guerra entre Iran i Iraq).

Gotes al desert

Dir: Josep Joan Segarra. Catalunya 2006. 60' (sobre l'oblit del poble saharau en els camps de refugiats i la seva incansable lluita).

Paradise Now

Dir: Hany Abu-Assad. Palestina, Holanda, Alemanya i França. 2005. 90'.

Dos joves palestins, amics des de la infància, són reclutats per immolar-se en un atemptat suïcida a Tel Aviv. Després de passar la darrera nit amb les seves respectives famílies i sense poder-se'n acomiadar, els lliguen bombes al cos i els porten fins a la frontera amb Israel. Però les coses no surten com s'esperava...

Persepolis

Dir: Marjane Satrapi amb la col·laboració de Vincent Paronnaud i Carlos Reygadas. França 2007.

És l'adaptació del còmic, escrit per Marjane Satrapi, que narra la seva història autobiogràfica, com va créixer en un règim fonamentalista islàmic i com això la va portar a abandonar el seu país. Aquesta pel·lícula

Més recursos per treballar la Pau

Per al professorat

Referències per a cicle superior i primer cicle d'ESO

Conflictes armats mundials i mapes de conflictes

- Conflictes a l'Àfrica:
http://www.afrol.com/es/categorias/politica/guerra_y_paz
- Informe Amnistia Internacional 2007:
<http://thereport.amnesty.org/esl/Homepage>
- <http://www.fundacioperlapau.org/recursos>
- <http://www.escolapau.org/img/programas/alerta/alerta/alerta07.pdf>

Concepte de pau positiva i pau negativa

- <http://www.escolapau.org/programas/dinamicas.htm>

Música per la pau

- *El cant dels ocells*. CD "Pau Casals. Lo mejor". Sony Classical. Sony Music Entertainment, 1992. o al web <http://www.epdlp.com/compclasico.php?id=975>.
- *Imagine*. John Lennon (anglès-català): www.powerpoints.org/envia.php?pps=1631 (presentació en Power Point)
- http://www.canalsolidari.org/web/noticies/noticia/?id_noticia=8769.
És un dossier que conté 3 apartats: música i drets humans; música, dones i pau; i música, armament i desarmament.

Referències generals

Portals sobre pau i drets humans

- Campanya "La guerra no és un joc":
http://www.fundacioperlapau.org/interior_actualitat.php?ID=149
- <http://www.justiciaipau.org/centredelas>

Bibliografia

- SAMPEDRO, José Luís; *Los mongoles en Bagdad*.

Ediciones Destino 2004.

Tracta sobre la guerra i l'ocupació d'Iraq.

- FILIPOVIC, Zlata, CHALLENGER; Melanie, *Voces robadas*. Ed. Ariel, 2007.

Compilació de diaris escrits per infants i joves que han viscut una guerra en el període entre la Primera Guerra Mundial i la guerra d'Iraq.

- BARGHOUTH, Mustafá; *Permanecer en la montaña. Conversaciones sobre Palestina*. Icaria editorial. Barcelona 2007.

L'autor és el secretari general d'Al Mubadara, un moviment democràtic no violent que es declara alternatiu tant a l'autocràcia i la corrupció com als grups fonamentalistes.

El llibre pot ajudar el professorat a entendre millor la complexitat de la situació palestina. L'obra ens diu com l'espai atribuït a Palestina s'ha reduït amb el pas del temps. El govern israelià intenta arraconar el poble palestí de manera que no li restin opcions. Ens diu: "Hem d'explicar que la nostra lluita és una lluita d'alliberament nacional, però que no és ni ho ha estat mai, una lluita contra els jueus. Ens han arrabassat la terra; nosaltres no ho hem fet. Reconeixem tot el que ha patit la gent jueva, però això no justifica de cap manera el patiment que ens han causat. No hem d'excusar-nos dels seus infortunis. Defensem els nostres drets."

Per a saber-ne més:

- http://www.fdacomin.org/cat/sem/sem_conflicte.htm
- IANSA (Women's Network) i Fundació per a la pau; *Supervivents. Testimoni de dones afectades per la violència armada*. 2007. És un document sobre dones víctimes de la violència que lluiten per la pau. És el testimoni de setze dones d'arreu del món que ofereixen la seva experiència sobre els efectes devastadors de les armes lleugeres.
- http://www.fundacioperlapau.org/arxiu_documental/documentos/supervivents.pdf

Coneixes el 0'7 i + de la IAC?

Ha transcorregut molt de temps des d'aquell 1994 en què diferents col·lectius, preocupats per la situació de pobresa i desigualtats al món, van fer una immensa acampada a la Diagonal de Barcelona i a molts altres indrets de Catalunya.

El grup 0'7 i + de la IAC (Intersindical Alternativa de Catalunya) va néixer arran de la participació en aquelles acampades. La trajectòria solidària ja existia des de les respectives fundacions dels diferents sindicats membres. La IAC ha anat creixent al llarg d'aquests anys i actualment la conformem sis sindicats (CATAC, CATAC-CTS, FSEF, FTC, CAU i USTEC·STEs) i la seva aposta solidària continua també endavant amb determinació i compromís.

Durant el 1995 es va constituir el col·lectiu i vàrem decidir de posar fil a l'agulla per tal de donar a conèixer el que ja estàvem fent: obrir una reflexió sobre les relacions Nord-Sud i fomentar la campanya 'El 0'7 també és cosa teva' on promovíem la solidaritat directa amb els

pobles explotats de la Terra, alhora que denunciàvem i actuàvem contra el neoliberalisme global que els empobreix.

Per tot això, 13 anys després, continuem contribuint a mantenir viu aquest repte. Els projectes amb els quals col·laborem es nodreixen del 0'7 que els proporciona la IAC i de l'aportació individual voluntària del 0'7 del sou d'una part de la nostra afiliació. D'aquesta manera portem anys finançant projectes concrets amb garantia de màxima diversitat i transparència.

Esperem que aquestes línies resultin engrescadores. De dificultats n'hi ha arreu del nostre món (individualisme, apatia, indiferència, desencís, etc), però paga la pena emprendre el camí, ja que s'obren espais de creativitat inimaginables, contactes poble amb poble, aprenentatges mutus colze a colze...

Ja saps, per tal de poder millorar aquesta tasca, necessitem multiplicar el nombre de participants, per això t'animem a col·laborar-hi...T'hi apuntes?

Projectes IAC 0,7

Beques d'estudi per a la Comunitat Primavera de l'Ixcán (Guatemala)

- Aquest projecte va adreçat a estudiants de batxillerats diversificats (peritatge agrònom, informàtica, etc.) i de magisteri. Quan l'alumnat ha acabat els seus estudis, l'ajut es torna amb una part dels seus propis ingressos o donant suport amb tasques que la mateixa comunitat necessiti.

Projecte de beques d'estudi per a nenes i adolescents en risc d'explotació sexual, a Guatemala Ciutat (Guatemala)

- Els ingressos es destinen a l'ONG AFIDEPAZ que treballa conjuntament amb les famílies de les estudiants i amb tota la comunitat de la zona.
- Si voleu donar suport a aquest projectes, poseu-vos en contacte amb la Comissió de Moviments Socials d'USTEC-STEs (IAC). Cada persona afiliada pot autoritzar una aportació voluntària al fons de cooperació mitjançant càrrec bancari on tingui domiciliada la seva nòmina.

Gràcies per col·laborar !

Ordre de transferència

En/ Na.....Amb DNI.....

Demano que es descompti trimestralment del meu compte:.....

(marqueu amb una X l'opció desitjada)

el 0'7% de l'import brut mensual (euros)

_____ la quota fixa de euros

_____ el % de l'import brut mensual (euros)

Per tal de realitzar la meua aportació voluntària al Fons de Cooperació per a Projectes Solidaris.

El primer descompte s'ha de fer efectiu a partir de la data

..... de de

Signatura:

Balanç de 2007

Projecte de beques d'estudi per a nenes i adolescents en risc d'explotació sexual, Guatemala Ciutat (Guatemala)

Projecte de l'ONG guatemalenca *Asociación de Formación Integral para el Desarrollo y la Paz* (AFIDEPAZ) que només té 2 anys d'existència, i està dirigit a nens, nenes i adolescents en situació de risc d'explotació sexual o que han estat víctimes d'explotació sexual comercial.

La zona on es desenvolupa està situada al costat de la via del tren, a la capital guatemalenca, amb unes infraestructures molt deficitàries (habitatges precaris i serveis bàsics inexistent), i en unes condicions humanes molt desfavorides, amb famílies desestructurades, amb presència habitual de drogaaddicció i de comerç sexual.

El seu objectiu és arribar a aconseguir beques per a un mínim de 25 nenes/joves cada any. Enguany, amb la nostra aportació estan atenent els estudis de 10 nenes/joves. Un element fonamental d'aquest projecte és el compromís de les famílies amb els estudis de les seves filles i fills, tot col·laborant en activitats diverses (tallers, xerrades, excursions, etc) amb tota la comunitat (barri).

Projecte de beques d'estudi a la comunitat "Primavera d'El Ixcán (Guatemala)

Ja fa catorze anys que col·laborem amb aquesta comunitat, que prové de les CPR (Comunitats de Població en Resistència) d'El Ixcán. En efecte, l'any 1993 -encara en període de guerra- va néixer l'agermanament entre l'AMI (Associació de Mestres d'El Ixcán) i USTEC·STEs, a través del qual moltes persones del món docent han treballat en aquelles escoles guatemalenesques.

Des d'USTEC·STEs sempre hem intentat satisfer les peticions que l'AMI ha anat presentant-nos. L'any 2000 se'ns van demanar beques per al jovent que no pot continuar cursant estudis a "Primavera d'El Ixcán".

Durant tots aquests anys hem pogut comprovar com s'ha anat consolidant i han augmentat els nivells educatius i la implicació de tota la comunitat en l'educació de les seves filles i fills. Així ho han constatat "en viu i en directe" -en la feina i en la convivència- les diferents delegacions solidàries de

companyes i companys que els han visitat els darrers anys. Amb el nostre suport, enguany estan cobrint les necessitats educatives de 24 noies i nois estudiants de batxillerats diversificats (peritatge agrònom, informàtica, etc.) i de magisteri. Tots aquests estudis es realitzen en municipis allunyats de la comunitat i també a la capital, la qual cosa incrementa substancialment les despeses.

Una de les finalitats d'aquest projecte és que en un futur pugui ser totalment autosostenible; és a dir, quan aquest alumnat acaba els estudis i aconsegueix una feina, restitueix de mica en mica la beca per al jovent que arriba, o bé ofereix el seu treball durant un temps a la comunitat.

Aportació puntual a l'Asociación de Maestros - ANDEN de San Miguelito (Nicaragua)

A l'octubre de 2006 ens va visitar una delegació de mestres afiliades/afiliats al sindicat ANDEN -secció de San Miguelito, Nicaragua- per tal de presentar-nos un projecte per a l'adquisició de material informàtic per a l'oficina sindical on es reuneixen sovint mestres afiliades i afiliats de tota la zona. La seva situació era (és encara) molt precària: per fer les reunions sindicals, la majoria de mestres han de desplaçar-se al municipi de San Miguelito des de llargues distàncies, sovint caminant; es reuneixen en un local cedit per una altra organització i amb escassos recursos materials i informàtics.

Amb la nostra aportació han aconseguit equipar de tecnologia informàtica bàsica el seu sindicat. Hem establert llaços de relació i col·laboració futures.

Delegació solidària a la Comunitat de Primavera d'El Ixcán (Guatemala)

Una experiència inoblidable

Visita d'una delegació solidària a la Comunitat de Primavera d'El Ixcán. Guatemala, abans CPR (Comunitats de Població en Resistència) d'El Ixcán

Breus antecedents

Al febrer de 1993 una Comissió Internacional de Verificació, formada per més de quatre-centes persones, va realitzar la primera visita per terra a les CPR d'El Ixcán, per tal de comprovar que les comunitats estaven formades per població civil assetjada per les polítiques de genocidi (aldees cremades) i de terra arrasada de l'exèrcit guatemalenc. USTEC·STEs formava part d'aquesta comissió i, en aquell marc, va néixer l'agermanament entre l'Associació de Mestres d'El Ixcán i USTEC·STEs. El nostre primer compromís va ser oferir acompanyament internacional a aquella població civil indígena, desplaçada forçosa a causa de la guerra. L'acompanyament anava lligat a la col·laboració en les seves escoles. Membres del nostre sindicat han anat a treballar amb les comunitats fins que va acabar la guerra i, igualment, del 1996 (any de la firma de la pau) fins al dia d'avui.

D'aleshores ençà són ja 14 anys que intercanviem experiències pedagògiques i que aprenem a conviure en una cultura tan diferent a l'occidental. Les persones que formen part d'aquestes delegacions solidàries anuals són informades i preparades (per a la seva estada a les comunitats) per membres de l'ONG Entrepobles, de l'ONGI Brigades Internacionals de Pau i d'USTEC·STEs (cada organització amb la seva especialitat i mandat).

També continuem donant suport a la Comunitat "Primavera" a través del projecte de beques referit en aquesta mateixa Eina. A més, fa vuit anys que alumnes de l'IES

Daniel Blanxart i Pedrals d'Olesa de Montserrat, s'escriuen cartes amb aquestes noies i nois guatemalencs, que aprofiten qualsevol ocasió per referir-nos que tenen amigues i amics a Catalunya.

Us reproduïm unes reflexions elaborades per les companyes de la delegació d'aquest estiu:

"Aquest viatge neix a partir d'unes inquietuds personals de voler conèixer i compartir experiències amb persones que viuen en una altra part del món i tenen una forma de vida i un entorn diferent. (...) Hem gaudit de cada moment, sobretot de la senzillesa i acollida de les persones, els seus somriures i mirades mai no han deixat d'acompanyar-nos. Estem contents. Ens hem sentit membres de la comunitat, estimant tot allò que els envolta i els seus desitjos. Hem compartit moments importants de les seves vides: aniversaris, bateigs, àpats familiars, festes i celebracions.

A part d'una gran experiència personal també ha estat professionalment molt gratificant, hem descobert que en el món educatiu no són tan imprescindibles els recursos materials com les ganes i la lluita per aconseguir que tothom tingui accés a una educació de qualitat i així vetllar pel manteniment d'una cultura".

Rosalío Ramírez, director de l'escola, ens va dir "Para nosotros es una gran alegría que siempre haya amigos solidarios que nos visiten y apoyen en la educación de nuestra comunidad".

Per tot això us engresquem a viure una experiència com la nostra. Rebreu molt més del que us imagineu...

Lidia Mendoza, Yolanda Pociello i Ana Sánchez.
Estiu de 2007

Butlleta d'afiliació a **USTEC-STES**

DADES PERSONALS

Nom i cognoms _____

NIF

Data de naixement

Adreça _____ Codi postal

Localitat _____ Comarca _____

Telèfons

Adreça electrònica _____

DADES PROFESSIONALS

Centre de treball _____ Localitat _____

Situació: definitiva provisional o expecta.dest. interinatge o subst. pràctiques atur

Col·lectiu: inf/prim. eso pftp secund. adults priv. labor univ

AUTORITZACIÓ BANCÀRIA

Titular de la llibreta o CC (nom i cog.) _____

Sr./Sra. director/a: faci efectius, fins a nou avís, amb càrrec al meu compte, els rebuts que li siguin presentats pel sindicat **USTEC-STES** a nom meu.

C.C.C.

Localitat, data i signatura _____

USTEC-STES

Barcelona (08007): Ronda Universitat, 29, 5è Telèfon 93 302 76 06 - Fax 93 302 55 99

Girona (17001): Eiximenis, 14, 2n 2a Telèfon 972 20 20 34 - Fax 972 41 17 03

Lleida (25002): Pg. Ronda, 2, 1r 4a Telèfon 973 26 30 32 Fax 973 27 25 07

Tarragona (43003): August, 21 entl. 1a Telèfon 977 23 52 63 Fax 977 23 90 04

Tortosa (43500): Rosselló, 6, entl. Telèfon i Fax 977 51 10 46

Alt Urgell i Cerdanya: 687 77 85 77

Pallars Jussà i Pallars Sobirà: 676 66 67 54

Maresme Telèfon: 609 76 94 45 **Internet**: <http://www.sindicat.net>

Correu electrònic: ustecstes@pangea.org girona@sindicat.net lleida@sindicat.net tarragona@sindicat.net